

REFERAT

MØTE I INTERNASJONAL GRUPPE TIRSDAG 23. AUGUST 2022

Dato / sted: Tirsdag 23. august 2022 kl. 09:00 – 12:00 – Astoria Hotell, Hamar
Til stede: Martine Bonarjee og Frode Frisvoll (Viken), Erik Hagen og Stian Berg (Innlandet), Lars Haukvik (Vestfold og Telemark), Bjarne Johannessen (Oslo) og Ann Irene Sæternes (ØS sekretariat).
Forfall: Espen Holtan (Viken), Dawn Marie Freund (Vestfold og Telemark), Turid Wulff Knutsen (Innlandet) deltok på dag 1.
Kopi: Jon Petter Arntzen, ØS sekretariat, ORE v/Gunnar Selvik
Møteleder: Erik Hagen, Innlandet
Referent: Ann Irene Sæternes, tlf 958 32 758
Vår dato: 24.08.22 Vår ref.: Internasjonal gruppe 2022/5

Erik Hagen ønsket velkommen til møtet og takket for en flott dag mandag 22.8 med tema digitalisering. Gode innlegg, fin presentasjon av aktiviteten i Innlandet/Mjøsbyen og nyttig informasjon.

I Espen Holtans sykefravær har Erik Hagen på forhånd takket ja til å påta seg møtelederfunksjonen for dagens møte. Det ble gitt full støtte til dette fra øvrige medlemmer i gruppa.

Første bolk i møtet var en orientering fra internasjonal rådgiver Sebastian Blomli om Innlandet fylkeskommunes internasjonale arbeid og hvordan fylkeskommunene organiserer og prioriterer arbeidet sitt. Presentasjonen følger referatet som vedlegg.

Sak 22/22 Godkjenning av innkalling samt referat fra møte i gruppa 12.05.22

Det var ingen merknader til selve innkallingen, men det ble påpekt at program og øvrige sakspapirer bør komme fra samme avsender og sendes ut via outlook-innkallingen. Det var litt forvirrende at programmet for dag 1 kom fra vertskapet i tillegg til utsendelsene fra sekretariatet. Det ble også anbefalt at programstart og avslutning for denne type møter koordineres med togtabellene.

Konklusjon: Innkallingen ble godkjent. Innspillene ble tatt til etterretning med tanke på planlegging for framtidige to-dagers møter.

Det var ingen merknader til referatet fra møtet 12. mai 2022.

Konklusjon: Referatet ble godkjent

Sak 23/22 Ressursbesparende samarbeid og koordinering

Erik Hagen innledet til saken. Østlandssamarbeidets ulike organer og gruppe skal være arenaer/ plattformer for deling av informasjon og samarbeid. Saken var bl.a. satt på agendaen for å framheve at internasjonal gruppe har en funksjon som arena for å ta opp og ha dialog om samarbeid og

koordinering for å hjelpe hverandre. Ann Irene Sæternes minnet alle om at Østlandssamarbeidet ikke er sekretariatet, men fylkeskommunene - og at sekretariatet har en rolle som tilrettelegger og fasilitator for ressursbesparende samarbeid og koordinering mellom fylkeskommunene.

Vestfold og Telemark la vekt på at de vil ha kapasitetsutfordringer i høst og i 2023 pga. delingsprosessen. De behøver bistand til å overvåke og følge med i det som skjer og håper at medlemmene i gruppa kan dele informasjon og videresende info som er aktuelt for fylkeskommunenes internasjonale arbeid. De er redd for å glippe på viktige saker når det blir mye fokus på interne prosesser. De nåværende medarbeiderne på internasjonalt i VTFK er alle fra gamle Telemark og ønsker seg tilbake dit. Vestfold har pr dato ingen medarbeidere på internasjonalt. Viken har med sine åtte ansatte kapasitet til å holde ting flytende i overgangen. Politikerne vil trolig bli mer opptatt av de nye fylkeskommunene. De tre nye fylkeskommunene vil trolig være med i mange av de samme europeiske organisasjonene og nettverkene. Stordriftsfordelene i dag vil bli borte når Viken løses opp. Det ble framhevet at det blir mest kaotisk nå i høst og trolig noe bedre når en vet hvem som skal jobbe hvor fra 1.1 2024. Fylkeskommunens nye internasjonale kommunenettverk ble trukket fram som noe en kunne samarbeidet om på Østlandet.

Oslo påpekte at det allerede i dag er dialog mellom fylker som er med i samme organisasjon og at de støtter hverandre. Innen Østlandssamarbeidet bør en fortsette det gode arbeidet som gjøres i dag med møter, konferanser og studieturer – som utgjør basis for informasjons- og erfaringsdeling og samarbeid mellom fylkeskommunene.

Innlandet viste til eksempel på arbeid i organisasjonen AEBR og hvordan dette gjennom 20 år har gitt resultater også inn mot EUs beslutninger i saker som gjelder grenseoverskridende arbeid. Oslo jobber på samme vis innen Eurocities der de kommer tett på EUs arbeid.

Deltakelse i ulike europeiske organisasjoner ble spesielt tatt opp. Flere av fylkeskommunene har hatt og har gjennomgang av sin deltakelse og diskusjon om prioriteringer. Interessepolitisk arbeid er krevende og må forberedes godt og en burde hatt mer spesialkompetanse på dette. Samarbeid om å nå fram med politisk påvirkning gjennom de ulike organisasjonene ble nevnt. Vi bør sette oss mål for påvirkning og følge dette opp i fellesskap. Koordinere oss i Norge for å få fram budskapet ute. Målrettet bruk av medlemskap i organisasjoner ble trukket fram.

Konklusjon: Gruppa var enige om at tema er viktig og bør tas opp med jevne mellomrom. Gruppa er et kolleganettverk der en kan informere og dele løpende. Etter at de nye fylkeskommunene er på plass og i gang vil det kunne være aktuelt å se nærmere på områder for ressursbesparende samarbeid og koordinering fylkeskommunene imellom.

Sak 24/22 Korte orienteringer fra sekretariatet

- **Europaforums studietur til Brussel 30.5 – 1.6**

Ann Irene Sæternes gav en kort tilbakemelding fra Europaforums studietur til Brussel. Internasjonal gruppe ble takket for gode innspill til programmet – som var med på å gjøre opplegget så bra som det ble. Samarbeidet med ORE om program og besøk fungerte fint og økte verdien av besøket

Runden rundt etter gjennomført program viste at programmet var godt sammensatt og hadde noe for enhver – både de som hadde vært i Brussel flere ganger og de som var helt nye.

Flere ønsket å gå videre med mulighet for å dykke ned i enkelte tema og skaffe seg mer informasjon/gå i dybden. Noen momenter som kom fram, var:

- Gå fra ad hoc arbeid til mer systematisk inkludering av det europeiske aspektet – koble politikken vår bedre på
- Inkludere flere politikere – forankring viktig
- Utnytte mulighetsrommet bedre – særlig EU-programmene – uavhengig av syn på EU
- Ikke føle avmakt for mengden informasjon og krevende prosesser – vi får gjennomslag hvis vi står på – stayerevne er viktig!
- Finne de som er bedre og lære og øke vårt engasjement – suge til seg kunnskap
- Hvordan ta ting med tilbake å spre?
- Mer samarbeid på Østlandet – særlig når en går fra fire til sju fk – ekstra viktig med Europaforum nå – nyttig å møtes til samtaler mellom fk i en slik setting som turen var
- God adm. støtte er en nøkkel – legge til rette og vise koblingene til Europa for arbeid på hjemmebane

Forslag til oppfølgende tiltak i lys av turen var bl.a. at Europaforum bør organisere jevnlige turer til Brussel – gjerne en gang pr. år - og gi mulighet for å kunne dykker dypere ned i aktuelle og relevante tema. Det kom også forslag om å følge opp høsten 2023 ved å reise samme ned og delta på CPMR sin generalforsamling i Bretagne (stort jubileum skal markeres for CPMR)

• Oppfølging etter møte 12.5 angående Tyskland

Ann Irene Sæternes informerte om sekretariatets oppfølging etter møtet 12.5, der vi ble gjort oppmerksomme på at Tysklandsstrategien var under revisjon og at kapittelet om regionalt samarbeid ikke lå inne i utkastet. Sekretariatet tok umiddelbar kontakt til UD's koordinator og med KDD som ansvarlig departement. Sammen med KDD ble det utarbeidet et innspill til tekst – som bygget på mye av det som står i nåværende versjon av Tysklandsstrategien. Politisk ledelse i KDD har også engasjert seg i saken og vist stor interesse for å framheve det regionale samarbeidet med Tyskland. Strategien skal etter planen behandles i september og blir så offentliggjort. Vår informasjon er at det nå er inne et punkt om det regionale samarbeidet og at de innspill vi fra Østlandssamarbeidets side har gitt er med.

• Interreg 2021-2027

Ann Irene Sæternes informerte om status for Interreg Østersjøprogrammet og Interreg Nordsjøprogrammet der første utlysning er gjennomført. Østlandssamarbeidets sekretariat har rollen som nasjonalt kontaktpunkt for Østersjøprogrammet og er medlem i overvåkingskomiteen for Nordsjøprogrammet. I tillegg ble det informert om arbeidet i Interreg overvåkingsgruppa, som hadde møte 16. august for å planlegge for høsten. Det er fortsatt behov for jobbe systematisk for å få finansiering til Interreg-programmene tilbake til det som ble lovet i programutviklingsarbeidet.

Konklusjon: Saken ble tatt til orientering

Sak 25/22 Østlandssamarbeidets handlingsplan for 2023

Ann Irene Sæternes innledet til saken og informerte om at utkastet legger til grunn en videreføring av aktivitetene fra 2022. Som følge av at to av fylkeskommunene har store prosesser for etablering av nye fylkeskommuner legges det ikke opp til store nye satsninger. Arbeidet med Oslofjorden og nytt prosjekt for energistasjoner er inne som følge av at disse temaene ble inkludert i ØS sitt arbeid i

2022. Endelig handlingsplan skal vedtas av representantskapet i november. Saken legges fram for mulig innspill fra internasjonal gruppe.

Viken og Vestfold og Telemark sine representanter bekrefte at de vil ha kapasitetsproblemer i 2023 og at de vil måtte bruke mye tid på interne saker – inkl. forberedelse til de nye fylkeskommunene. Det interessepolitiske arbeidet mot Europa ble spesielt nevnt og da knyttet til behov for analyser og underlag som fylkeskommunene kan ha nytte av. I tillegg ble arbeidet som tidligere er gjort innen smart spesialisering nevnt – spesielt knyttet til politikkområde næring og kompetanse. Er det aktuelt med en oppdatering av dette og et fornyet fokus i fellesskap gjennom ØS?

Som en del av behandlingen av denne saken ble det foreslått at internasjonal gruppe tidlig i 2023 setter Schleswig-Holstein avtalen/samarbeidet på dagsorden og produserer noe underlag for videre oppfølging av den saken politisk. Her har gruppa gjort noe arbeid tidligere i forbindelse med regionreformen og etablering av nye fylkeskommuner fra 2020. Som følge av pandemien har avtalen ligget sovende og møtet om avtalen i Kiel er blitt utsatt flere ganger. Samarbeidsavtalen bør settes på dagsorden igjen når de nye fylkeskommunene er operative i 2024.

Det ble også foreslått å sette av tid til en nærmere orientering om BSSSC og arbeidet i dette politiske nettverket på et framtidig møte i gruppa. Oslo informerte i denne forbindelse om at de har etablert fornyet dialog med de baltiske hovedstedene og ser på mer samarbeid mot Baltikum i lys av Ukraina-krigen. I tillegg informerte Oslo om at de har et godt samarbeid med Hamburg.

Innlandet informerte om at de i forbindelse med sitt internasjonale handlingsprogram har lagt til grunn at både samarbeidet med Schleswig-Holstein og BSSSC følges opp i fellesskap i Østlandssamarbeidet.

Konklusjon: Internasjonal gruppe støtter en videreføring av arbeidet basert på 2022 og har ellers ingen ytterligere forslag til punkter i det framlagte forslaget til handlingsplan for ØS 2023. Gruppas medlemmer var enige om å se nærmere på både samarbeidet med Schleswig-Holstein og BSSSC i løpet av første del av 2023.

Sak 26/22 Møte i Østlandssamarbeidets Europaforum 30. september

Gruppas medlemmer gav full støtte til valg av tema for møtet. Det ble anbefalt å utvide tidsrammen for den første bolken om EØS-avtalen noe, og legge til et kort orienteringspunkt om rapporten som KS har fått utarbeidet om kommunesektoren og EØS. Ann Irene tar opp saken med Åse Erdal i KS og sjekker om ev. en representant fra konsulentselskapet som produserte rapporten kan komme og si noe. Videre kan det være nyttig å sende ut en kort-info fra dette arbeidet til møtedeltakerne på forhånd (som grunnlagsinformasjon).

Med hensyn til innlegget om Tyskland var det sterkt ønske om å dobbeltsjekke om Stein Iversen kunne stille og framføre denne orienteringen – selv om han ikke lenger er tilknyttet ambassaden i Berlin. Ann Irene ble oppfordret til å sjekke om han er tilbake i UD i Oslo og om han har mulighet til å påta seg en slik oppgave. Det var enighet om at en fysisk tilstedeværelse i møtet var å foretrekke framfor en framføring via video-link.

Korte innlegg og god tid til dialog bør være rammen for hvert av temaene. Innledningene bør ikke gå utover 20 minutter. Lenker til mer informasjon om tema kan med fordel legges inn i programmet. Dersom det er kort-info til sakene bør dette sendes ut slik at alle kan komme forberedt.

Forhåndsinnmelding av spørsmål fra politikerne ble nevnt som en mulighet. Da vil inviterte innledere kunne forberede seg og svare dette ut i møtet.

Konklusjon: Det jobbes videre med utgangspunkt i det foreliggende utkast til program. Kontakt tas med UD for å få på plass innledere for tema Tyskland. Sekretariatet følger opp overfor KS og inviterer dem til å ha en kort max 10 min orientering fra rapporten om kommunesektoren og EØS. Utkast til program sendes ut til forumet så snart som mulig, slik at temaene og innholdet gjøres kjent.

Sak 27/22 Runde rundt om høstens aktiviteter – gjensidig informasjonsdeling

Viken: Planlegger andre samling for kommunenettverket. Interreg-arbeidet tar mye tid nå.

Internasjonal seksjon følger opp de ulike arenaene som fylkeskommunen er med i og dette tar også en god del ressurser og tid. Arbeidet med innplassering av Vikens medarbeidere i de nye fylkeskommunene skal være klart til nyttår. Etter dette vet de ansatte i internasjonal seksjon mer om hvor de vil ha sin framtidige arbeidsplass.

Vestfold og Telemark: Vibeke Jakobsen er på bedringens vei og under rekonvalesens med håp om å være tilbake på jobb så snart det lar seg gjøre. Det vil styrke kapasiteten i det internasjonale arbeidet. Internasjonale medarbeidere har hatt en runde til alle kommunene i Vestfold-delen av fylket, og er nå i gang med oppfølging. Det arbeides med en årlig hovedrapportering om det internasjonale arbeidet som skal til politikerne i november. Gjennomfører webinarer med Kina-partner – det neste vil være om hydrogen. Aktiv deltakelse i Nordsjøkommisjonen og i CPMR. Kan dukke opp aktiviteter innen samarbeidet med USA i høst.

Oslo: Byrådslederen skal ha møter i New York ifmb hovedforsamling i FN i høst. Internasjonal strategi for Oslo kommune er vedtatt revidert og prosessen starter nå med sikte på å være ferdig i løpet av første kvartal 2023. Oslo er en av de utpekte klimanøytrale byene i Europa og det etableres i disse dager et nasjonalt nettverk av de norske byene som har fått denne merkelappen. Oslo ser på dette som en fin oppfølging av året som Europeiske miljøhovedstad. Rollen som klimanøytral by skal også gi «fast track» for søknader til Horisont Europa. Oslo har nylig inngått en samarbeidsavtale med Kyiv ifbm byrådsleders besøk i Ukraina. Samtidig har Eurocities inngått en avtale med ukrainsk KS. Avtalene med Shanghai og Toulouse skal fornyes. I løpet av høsten vil Oslos videre deltakelse i ORE bli avklart. Bjarne Johannessen trakk også fram økende studiebesøk til Oslo etter pandemien og at dette krever betydelige ressurser fra internasjonalt kontor.

Innlandet: To nye medarbeidere på internasjonalt skal tilsettes. En skal erstatte Marit og en er ekstra kapasitet til Interreg Sverige-Norge program-sekretariatet. Det jobbes aktivt med gjennomføring av handlingsplanen for det internasjonale arbeidet – jf den orienteringen som ble gitt av Sebastian innledningsvis i møtet.

Konklusjon: Saken ble tatt til orientering.